

Typ testu: BBBZ

Písemná zkouška
Biologie

ZADÁNÍ NEOTÁČEJTE ANI
JÍM NELISTUJTE,
VYČKEJTE NA POKYN.

INFORMACE K ŘEŠENÍ:

1. Na **záznamový arch** vepte podle uvedeného vzoru typ testu.
2. Záznamový arch nepodepisujte. Pro anonymní hodnocení bude označen pomocí Vašeho identifikačního kódu.
3. Hodnoceny budou výhradně odpovědi uvedené v záznamovém archu.
4. Pročtěte si způsob vyplňování odpovědí do záznamového archu. Vzor je uveden na záznamovém archu. K vyplňování použijte černou nebo modrou propisovací tužku či pero.
5. Test obsahuje celkem **20 otázek**. Každá otázka má **jedinou správnou odpověď**. Správnou odpověď (A, B, C, nebo D) označte do záznamového archu.
6. Časový limit pro písemný test je **30 minut**.

Mnoho štěstí při přijímacím testu!

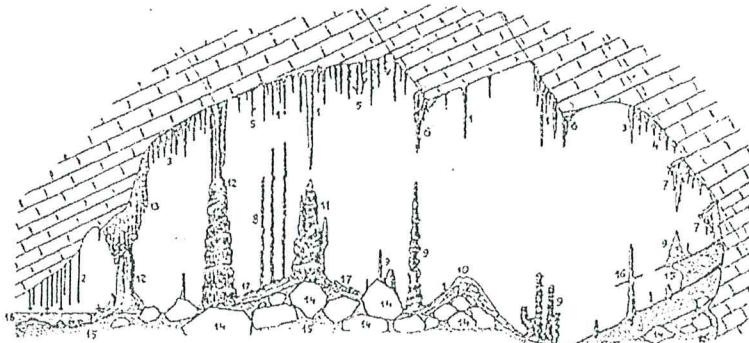
1. Vyberte možnost, ve které jsou látky přiřazeny k orgánům, ve kterých u člověka plní fyziologickou funkci.
 - a. ústní dutina – pepsin, ledviny – močovina, žaludek – trypsin
 - b. játra – močovina, žaludek – pepsin, tenké střevo – trypsin
 - c. žaludek – kyselina chlorovodíková, tenké střevo – ptyalin, ledviny – močovina
 - d.** žaludek – mucin, ústní dutina – ptyalin, tenké střevo – trypsin

2. Vyberte správně seřazený potravní řetězec.
 - a. zelenivka – perloočka – plotice – štika – orlovec
 - b. perloočka – zelenivka – plotice – orlovec – štika
 - c. zelenivka – plotice – perloočka – orlovec – štika
 - d. perloočka – zelenivka – plotice – štika – orlovec

3. Vyberte pravdivé tvrzení o rozmnožování.
 - a. Pučení kvasinky pivní je příkladem pohlavního rozmnožování.
 - b.** Množení jahodníku šlahouny je příkladem nepohlavního rozmnožování.
 - c. Tření ryb je příkladem nepohlavního rozmnožování.
 - d. Šíření kapradin pomocí výtrusů je příkladem pohlavního rozmnožování.

4. Jako r-strategové jsou označovány organismy, které ve své životní strategii kladou důraz více na početnost potomstva než na jeho konkurenceschopnost. Vyberte druhy, které tuto strategii uplatňují.
 - a. myš domácí, vorvaň obrovský, tučňák císařský
 - b. žralok bílý, tuňák žlutoploutvý, orangutan bornejský
 - c.** hraboš polní, saranče stěhovavá, potkan obecný
 - d. ještěrka zelená, gorila nížiná, pstruh říční

5. Prohlédněte si níže uvedené schéma jeskyně s charakteristickou výzdobou a vyberte, kterou horninou je tato výzdoba nejspíše tvořená.
 - a. pískovec
 - b. žula
 - c. spraš
 - d.** vápenec

zdroj: Kettner, R. (1954). Všeobecná geologie. ČSAV.

6. Vyberte organismy, které přirozeně tvoří stálé populace v Česku.
 - a. datel černý, langusta královská, sýkora koňadra
 - b. slepýš křehký, veverka obecná, fenek berberský
 - c.** psík mývalovitý, ještěrka živorodá, tchoř tmavý
 - d. sova pálená, rak říční, tukan obrovský

7. Vyberte pravdivé tvrzení o minerálech.
- Zlato, které se těží především pro svou hodnotu a dekorativní využití, se v přírodě vyskytuje prakticky výhradně ve formě oxidů a sulfidů.
 - Křemen je minerál tvořený oxidem křemičitým, který je široce využíván v průmyslu pro výrobu skla, keramiky a elektroniky.
 - Diamant je jedním z nejtvrdších známých minerálů a je tvořen téměř výhradně uhličitanem vápenatým, což mu dává jeho charakteristický lesk a barvu.
 - Růženín je růžová forma halitu tvořícího velké krystaly, který se využívá především v potravinářství pro svou slanou chuť.
8. Vyberte možnost, ve které jsou vztahy organismů příklady parazitismu.
- tasemnice – prase, sasanka – klaun, veš – člověk
 - škrkavka – pes, vlk – zajíc, tasemnice – kráva
 - blecha – krysa, kaprad – smrk, motolice – ovce
 - veš – člověk, tasemnice – liška, blecha – kočka
9. Na základě údajů v níže uvedené tabulce vyberte pravdivé tvrzení.
- V letech 2012 a 2019 byl součet investic do ochrany biodiverzity a krajiny a omezování hluku a vibrací nižší než do nakládání s odpady.
 - Pouze v letech 2015 a 2018 byly investice do oblastí ochrana biodiverzity a krajiny a nakládání s odpady vyšší než 5 miliard korun českých.
 - Investice do ochrany životního prostředí v oblasti ochrany ovzduší a klimatu se ve sledovaném období rovnoměrně zvyšovaly.
 - Do oblasti nakládání s odpady je po celé sledované období investováno méně než do oblasti ochrana ovzduší a klimatu.

Tabulka: Investice na ochranu životního prostředí, zdroj: Český statistický úřad

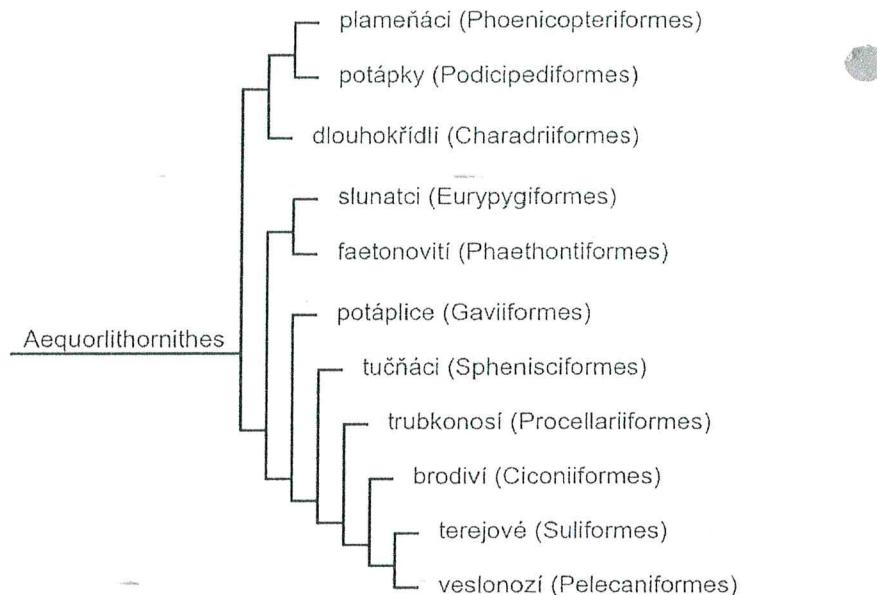
	Celkem	z toho:						v mil. Kč
		ochrana ovzduší a klimatu	nakládání s odpadními vodami	nakládání s odpady	ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod	omezování hluku a vibrací	ochrana biodiverzity a krajiny	
2010	22 647	3 559	9 038	3 658	2 388	931	441	
2011	24 814	4 818	9 645	3 626	3 155	816	415	
2012	25 617	4 164	11 846	3 148	2 583	1 009	300	
2013	27 074	6 424	9 389	4 668	3 063	323	285	
2014	31 390	9 498	11 376	4 968	1 780	879	402	
2015	40 110	13 115	15 189	5 645	2 151	738	560	
2016	25 476	9 549	8 561	3 293	1 568	479	178	
2017	35 423	17 832	9 107	3 354	2 186	590	190	
2018	31 028	9 364	9 879	5 476	2 428	907	316	
2019	29 997	9 535	9 619	4 989	2 389	470	581	
2020	31 133	8 766	11 593	4 670	2 768	715	430	

10. Vyberte nepravdivé tvrzení o sedimentárních horninách.
- Sedimentární horniny mohou obsahovat fosilie organismů.
 - Díky postupnému usazování jsou sedimentární horniny vrstevnaté.
 - Po uložení mohou být sedimentární horniny významně přeměněny působením tlaku a tepla.
 - Sedimentární horniny vznikají především ukládáním materiálu v korytech horních toků řek.

11. Vyberte, jaký význam mají pro rostliny průduchy.
- a. Umožňují průchod pylových zrn během procesu opylení.
 - b. Zajišťují výměnu plynů mezi rostlinou a vnějším prostředím.
 - c. Rostliny s jejich pomocí přijímají vodu.
 - d. Chrání rostliny před účinky exhalací.
12. Vyberte organismus, pro který platí, že jeho buňky typicky obsahují jádro, endoplasmatické retikulum, Golgiho aparát, ribozomy a bičík.
- a. měňavka velká
 - b. *Escherichia coli*
 - c. jednořadka
 - d. krásnooko zelené
13. Vyberte nepravdivé tvrzení o řasách.
- a. Zrněnky tvoří zelené povlaky na kůře stromů.
 - b. Rozsivky vytváří křemičité schránky složené ze dvou částí.
 - c. Řasy rodu *Chlorella* jsou pro člověka jedovaté.
 - d. Chaluhy mohou vytvářet mohutné porosty pletivních stélek.
14. Vyberte pravdivé tvrzení o virech.
- a. Některé viry mohou způsobit pandemie, což jsou globální epidemie, které se rozšíří po celém světě.
 - b. Viry jsou infekční částice typicky větší než prokaryotní buňky, které se mohou replikovat pouze uvnitř živých organismů.
 - c. Zásadním mezníkem v léčbě onemocnění způsobených viry byl Flemingův objev penicilinu.
 - d. Viry jsou mikroskopické částice, které mohou způsobovat onemocnění výhradně u eukaryotických organismů.
15. Vyberte pravdivé tvrzení o červených krvinkách člověka.
- a. Rychle se dělí, aby bylo zajištěno stálé složení krve.
 - b. Jsou schopny aktivního pohybu a změny tvaru.
 - c. Jsou to okrouhlé bezjaderné buňky.
 - d. Podílí se na imunitní reakci v případě bakteriální infekce.

16. Ná základě níže uvedeného kladogramu vyberte pravdivé tvrzení.

- a. S výjimkou plameňáků, potápek a dlouhokřídlych se všichni uvedení ptáci řadí do společné skupiny Aequorlithornithes.
- b. Potáplice jsou více příbuzně brodivým než potápkám.
- c. Terejové a veslonozí jsou samostatnou skupinou nepříbuznou dalším skupinám ptákům uvedeným v kladogramu.
- d. Slunatci a faetonovití jsou více příbuzní dlouhokřídlym než veslonozým.

17. Přečtěte si text a vyberte nepravdivé tvrzení.

Adam a Eva se rozhodli zkoumat, jaký vliv má teplota na fotosyntézu. Připravili si vzorky dvou rostlin stejného druhu a umístili je do klimatických komor. Podmínky v komorách nastavili stejně s výjimkou teploty – v jedné komoře nastavili 10 °C a v druhé komoře pak 25 °C. Každou hodinu zaznamenávali změřenou hodnotu koncentrace kyslíku v obou komorách, aby zjistili rozdíly produkce kyslíku díky probíhající fotosyntéze. Celý pokus zopakovali třikrát.

- a. Pro provedení pokusu byl důležitý pouze počet rostlin a Adam s Evou mohli použít rostliny různého druhu.
- b. Opakování pokusu s dalšími vzorky rostlin umožnilo získat přesnější výsledky a mohlo odhalit případnou chybu.
- c. V interpretaci výsledků musí Adam a Eva zohlednit, že pokus provedli pouze jako srovnání fotosyntézy při 10 °C a 25 °C.
- d. Pro možnost zjištění vlivu teploty na fotosyntézu je důležité, že s výjimkou teploty byly podmínky v klimatických komorách stejné.

18. Vyberte druhy, které tvoří dužnaté plody.

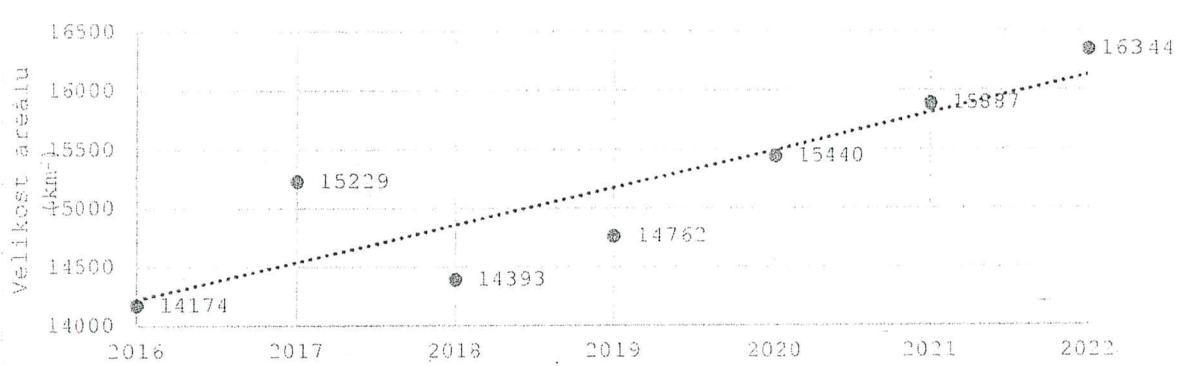
- a. jabloň obecná, oves setý, fazol obecný
- b. mák setý, kukuřice setá, třešeň ptačí
- c. brusnice brusinka, hrušeň obecná, slivoň myrobalán
- d. brusnice borůvka, slunečnice obecná, jahodník obecný

19. Vyberte pravdivé tvrzení o břišních svalech člověka.

- a. Břišní svaly jsou hlavními dýchacími svaly.
- b. Břišní svaly nejsou díky své poloze inervovány prostřednictvím páteřního kanálu.
- c. Břišní svaly se významnou měrou podílejí na udržování postavení krční páteře.
- d. Břišní svaly tvoří oporu orgánů v dutině břišní.

20. Vyberte, co je možné na základě níže uvedeného grafu.

- a. Porovnat rozlohu areálu medvěda hnědého na Slovensku v letech 2017 a 2020.
- b. Určit velikost areálu medvěda hnědého pro následující roky.
- c. Porovnat velikost areálu medvěda hnědého v Česku a na Slovensku v uvedených letech.
- d. Popsat příčiny změn velikosti areálu medvěda hnědého na Slovensku.

Graf: Velikost areálu medvěda hnědého na Slovensku v letech 2016 až 2022, zdroj: Národné lesnické centrum, Slovensko

+ Záznamový arch VZOR - ODPOVĚDI (Bc.) +

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Ad. = 2b

Typ testu **B BBBZ**

ID

--	--	--	--	--

1 A B C ☒ E	11 A ☒ C D E	21 A B C D E	31 A B C D E
2 ☒ B C D E	12 A B C ☒ E	22 A B C D E	32 A B C D E
3 A ☒ C D E	13 A B ☒ D E	23 A B C D E	33 A B C D E
4 A B ☒ D E	14 ☒ B C D E	24 A B C D E	34 A B C D E
5 A B C ☒ E	15 A B ☒ D E	25 A B C D E	35 A B C D E
6 A B ☒ D E	16 A ☒ C D E	26 A B C D E	36 A B C D E
7 A ☒ C D E	17 ☒ B C D E	27 A B C D E	37 A B C D E
8 A B C ☒ E	18 A B ☒ D E	28 A B C D E	38 A B C D E
9 ☒ B C D E	19 A B C ☒ E	29 A B C D E	39 A B C D E
10 A B C ☒ E	20 ☒ B C D E	30 A B C D E	40 A B C D E

+	41 A B C D E	51 A B C D E	61 A B C D E	71 A B C D E
	42 A B C D E	52 A B C D E	62 A B C D E	72 A B C D E
	43 A B C D E	53 A B C D E	63 A B C D E	73 A B C D E
	44 A B C D E	54 A B C D E	64 A B C D E	74 A B C D E
	45 A B C D E	55 A B C D E	65 A B C D E	75 A B C D E
	46 A B C D E	56 A B C D E	66 A B C D E	76 A B C D E
	47 A B C D E	57 A B C D E	67 A B C D E	77 A B C D E
	48 A B C D E	58 A B C D E	68 A B C D E	78 A B C D E
	49 A B C D E	59 A B C D E	69 A B C D E	79 A B C D E
	50 A B C D E	60 A B C D E	70 A B C D E	80 A B C D E

- +
- Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepte se podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
 - Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
 A B C D E
 - Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C D E
 - Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdějte záznamový arch a zadání testu dozoru v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.
 - Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.